

Asettamispäätös

28.12.2020

VN/28747/2020
VN/28747/2020-VNK-1

LAPSIBUDJETOINTIA KOSKEVAN TYÖRYHMÄN NIMITTÄMINEN

Asettaminen

Valtioneuvoston kanslia on tänään asettanut kansallisen lapsistrategian yhteyteen työryhmän selvittämään, miten lapsibudjetointia koskevia menettelyjä ja osaamista kehitetään yli hallituskausien laajasti lapsistrategian toimeenpanovaiheessa.

Toimikausi

28.12.2020-31.5.2021

Tausta

Kansallisen lapsistrategian visio:

”Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja oikeuksien mahdollisimman täysimääräinen toteutuminen Suomessa. Lapsen oikeuksia kunnioittava lapsi- ja perhemyönteinen Suomi.”

Lapsistrategialla voidaan edistää sitä, että valtion, kuntien ja tulevien hyvinvointialueiden talousarvioprosesseissa seurataan lasten ja nuorten oikeuksien toteutumista. Kansallisen lapsistrategian keskeisissä linjauksissa kiinnitetään erityisesti huomiota siihen, että lapsiin ja perheisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi otetaan systemaattiseksi osaksi päätöksentekoa ja toimintaa hallinnon kaikilla tasoilla.

YK:n lapsen oikeuksien komitean mukaan sopimusvaltion tulisi ottaa kaikki lasten oikeudet huomioon talousarvioprosessiensa kaikissa vaiheissa ja kaikissa hallintojärjestelmissään kansallisella ja paikallisella tasolla. Lapsibudjetointi on Suomessa toistaiseksi erittäin vähäistä YK:n lapsen oikeuksien komitean mukaan sopimusvaltio on velvollinen ryhtymään talousarvioprosesseissaan toimiin hankkiakseen tuloja ja hallitakseen menoja lapsen oikeuksien toteutumisen kannalta riittävällä tavalla. Komitean mukaan lapsen oikeuksien toteuttamiseen voidaan hankkia riittävät voimavarat monin keinoin, mukaan lukien ottamalla huomioon yleissopimuksen yleisperiaatteet ja talousarvioprosessin periaatteet, eli vaikuttavuus, tehokkuus, oikeudenmukaisuus, läpinäkyvyys ja kestävyys.

Lapsibudjetoinnilla tarkoitetaan tässä yhteydessä talousarvion tarkastelemista lapsen oikeuksien näkökulmasta ja siinä on kyse sekä lapsiin kohdistuvien talousarviomenojen ja -tulojen kokonaisuudesta eli lapsilähtöisestä budjettianalysista että talousarviopäätösten lapsivaikutusten arvioinnista.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvoston kanslia

PL 23
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

09 1602 2165
+358 9 1602 2165

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo@vnk.fi

Lapsibudjetointi voisi mahdollistaa sen arvioinnin, mikä osuus julkisista varoista käytetään lapsiin. Tämä auttaa hahmottamaan paremmin lapsiin kohdistuvia palveluja ja etuuksia sekä niiden kustannuksia. Lapsibudjetointiin kytkettävillä etukäteis- ja/tai jälkiarvioinnilla voidaan arvioida näiden eri panostusten ja niillä saavutettujen vaikutusten suhdetta, kuten myös toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Lapsivaikutusten arviointia ja lapsibudjetointia koskevia menettelyjä ja osaamista kehitetään yli hallituskausien. Tämän edistämiseksi on tarve perustaa työryhmä pohtimaan ja tekemään ehdotuksia tukemaan kansallisen lapsistrategian toimeenpanoa lapsibudjetoinnin osalta vuosien 2021-2022 aikana.

Tehtävät ja tavoitteet

Työryhmän tehtävänä on ottaen huomioon aiemmat raportit ja selvitykset sekä käynnissä oleva Buketti 2020 -hanke.

- 1) Valmistella konkreettinen esitys siitä, miten lapsistrategian lapsibudjetointiosio otetaan käyttöön valtion talousarvioprosessissa, tavoitteena pilotointi vuoden 2022 talousarvioesityksessä ja vakiinnuttaminen vuoden 2023 talousarvioesityksessä.
- 2) Arvioida ja tehdä ehdotus siitä, millaisia koordinaatio- tai yhteistyörakenteita, tiedonhallinnallisia ratkaisuja ja em. liittyviä resursseja lapsibudjetoinnin käyttöönotto valtion talousarvioprosessissa edellyttää sekä kehittämisvaiheessa että pysyvästi.
- 3) Tehdä jatkotyötä varten ehdotus siitä, miten valtio voi edistää lapsiin kohdistuvien menojen kokonaisuuden saamista näkyväksi kunta- hyvinvointialue- valtio –kokonaisuudessa sekä kannustaa eri toimenpidevaihtoehtojen lapsivaikutusten arviointiin tukemaan valtioneuvoston, hyvinvointialueiden ja kuntien päätöksentekoa 1.1.2023 jälkeen.
- 4) Nostaa tarvittaessa esiin lisäselvityksiä edellyttäviä aiheita.

Työryhmä kuulee työssään myös sidosryhmiä, kuten valtiontalouden tarkastusvirastoa, eduskunnan tarkastusvaliokuntaa, valtiovarainvaliokuntaa ja tulevaisuusvaliokuntaa sekä Kuntaliittoa ja tarvittaessa myös kuntia ja kansalaisjärjestöjä. Työstä laaditaan raportti, joka tulee luovuttaa 31.5.2021 mennessä. Ryhmän työssä koottua tietoa ja ehdotuksia pyritään hyödyntämään kansallisen lapsistrategian toimeenpanossa.

Organisointi

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja

Budjettipäällikkö Sami Yläoutinen, valtiovarainministeriö (pj.)
Neuvotteleva virkamies Taina Kulmala, valtioneuvoston kanslia (vpj.)

Jäsenet

Budjettineuvos Outi Luoma-aho, valtiovarainministeriö
Erityisasiantuntija Jussi Lammassaari, valtiovarainministeriö
Sosiaalineuvos Elina Palola, sosiaali- ja terveysministeriö
Talousjohtaja Mikko Staff, sosiaali- ja terveysministeriö
Neuvotteleva virkamies Katja Bergbacka, opetus- ja kulttuuriministeriö
Talousjohtaja Pasi Rentola, opetus- ja kulttuuriministeriö

Sihteeristö

Erityisasiantuntija Piia Pekola, valtiovarainministeriö
Lapsistrategian erityisasiantuntija Sanna Koulu, sosiaali- ja terveysministeriö
Lapsistrategian projektisihteeri Laura Saarinen, sosiaali- ja terveysministeriö

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän kustannukset maksetaan sosiaali- ja terveysministeriön toimintamomentilla
33.60.39.08

Osastopäällikkö

Seppo Määttä

Neuvotteleva virkamies

Jouni Varanka

Jake

VNK STRO Hallituspolitiikkayksikkö, Taina Kulmala
STM HAL Talousryhmä, Mikko Staff
STM JOT Arviointiryhmä, Piia Pekola
VM KAO Rahoitus- arviointi- ja tietoyksikkö, Jussi Lammassaari
VM BO Budjettiosasto, Sami Yläoutinen
VM BO Finanssipolitiikan yksikkö, Outi Luoma-aho
OKM NUOLI Nuorisotyön ja -politiikan vastuualue, Katja Bergbacka
OKM TAL Talousyksikkö, Pasi Rentola
STM YTO Lapset ja nuoret -yksikkö, Elina Palola
STM YTO Lapset ja nuoret -yksikkö, Laura Saarinen
STM YTO Lapset ja nuoret -yksikkö, Sanna Koulu

Tiedoksi

STM Johanna Laisaari